

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 05.01.1966, sp. zn. 6 Co 532/65, ECLI:CZ:KSPL:1966:6.CO.532.1965.1

Číslo: 72/1966

Právní věta: Nařízení ústavní výchovy je krajním výchovným prostředkem; předpokládá nejen vážné narušení výchovy dítěte, nýbrž i zjištění, že jiná výchovná opatření k nápravě nevedla. Skutečnost, že matka nezletilého dítěte vzala zpět návrh na nařízení ústavní výchovy před započítím jednání, neznamená, že by řízení muselo být zastaveno.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 05.01.1966

Spisová značka: 6 Co 532/65

Číslo rozhodnutí: 72

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem, Výchova ústavní

Předpisy: 94/1964 Sb. § 45 99/1963 Sb. § 81
§ 212
§ 96

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 72/1966 sb. rozh.

Nařízení ústavní výchovy je krajním výchovným prostředkem; předpokládá nejen vážné narušení výchovy dítěte, nýbrž i zjištění, že jiná výchovná opatření k nápravě nevedla.

Skutečnost, že matka nezletilého dítěte vzala zpět návrh na nařízení ústavní výchovy před započítím jednání, neznamená, že by řízení muselo být zastaveno.

(Rozhodnutí krajského soudu v Plzni ze dne 5. ledna 1966, [6 Co 532/65.](#))

Okresní soud v Chebu nařídil ústavní výchovu nezl. B. Z.

Krajský soud v Plzni rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dne 6. září 1965 učinila L. Z. u okresního soudu v Chebu návrh na zahájení řízení o určení dalšího způsobu výchovy její dcery B. a požádala, aby byla vyslovena soudem ústavní výchova, poněvadž se děvče ve svém chování velmi zhoršilo a obvyklé výchovné prostředky již nepomáhají. Dne 12. 10. 1965 vzala matka tento svůj návrh na zahájení řízení zpět a uvedla, že domluvy měly skutečně úspěch a že se chování dcery zlepšilo. Dne 25. 10. 1965 nařídil předseda senátu ve věci jednání na den 30. 10. 1965 a k tomuto jednání obeslal toliko opatrovníka. Jednání pak s opatrovníkem bylo provedeno a v jeho závěru byl vyhlášen rozsudek, jímž byla nařízena ústavní výchova nezletilé B. Z.

Proti tomuto rozsudku se odvolala matka pro nezákonnost, kterou spatřuje v tom, že ji soud k nařízenému jednání neobeslal, takže nemohla ani vysvětlit blíže důvody, které ji vedly k zpětvzetí původního návrhu na nařízení ústavní výchovy, ani nemohla uvést, jakým způsobem chce zaručit další náležitý dohled nad chováním děvčete, aby i v rodinné výchově došlo k jeho nápravě.

Podle § 212 odst. 1 o. s. ř. při přezkoumávání napadeného rozhodnutí přihlíží odvolací soud také k vadám řízení, jestliže mohly mít vliv na konečné rozhodnutí. Řízení v této věci bylo zahájeno na návrh matky, který byl vzat zpět, ještě dříve, než se začalo jednání, takže k účinnému zpětvzetí návrhu nebylo podle § 96 odst. 3 o. s. ř. třeba souhlasu soudu. Nebyly proto dány podmínky k dalšímu postupu v řízení. Došel-li však soud I. stupně k názoru, že na základě úkonů provedených k přípravě jednání ve smyslu § 114 o. s. ř. jsou dány předpoklady, aby řízení bylo zahájeno i bez návrhu, měl předseda senátu podle § 81 odst. 1 o. s. ř. o tom vydat usnesení a doručit je účastníkům do vlastních rukou. Teprve pak bylo možno nařídit ve věci jednání.

Ustanovení § 18 o. s. ř. zaručuje účastníkům v občanském soudním řízení rovné postavení. V rámci této všeobecné zásady ukládá pak předpis § 115 odst. 1 o. s. ř. předsedovi senátu, aby k projednání věci samé předvolal účastníky. Není pochyb o tom, že podle § 94 odst. 1 o. s. ř. byla matka účastnicí tohoto řízení a měla být proto k nařízenému jednání předvolána. Pokud k takovému předvolání nedošlo, bylo řízení provedeno kuse, neboť bylo matce tím i zabráněno, aby vysvětlila před soudem, jaké důvody ji vedly k zpětvzetí původního návrhu a k jakým změnám od té doby došlo, zejména, zda a jak je možno zaručit řádnou výchovu dítěte ve vlastní rodině jinými prostředky, než nařízením ústavní výchovy.

Podle ustanovení § 45 odst. 2 zák. o rod. je totiž nařízení ústavní výchovy krajním výchovným prostředkem v těch případech, kdy výchova dítěte je vážně narušena a jiná výchovná opatření k nápravě nevedla.

Podle této zásady bude nutno v dalším řízení postupovat, především rozhodnout o tom, zda řízení se zahajuje i bez návrhu, dát matce příležitost k vyjádření ve směrech již uvedených a vyžádat novou zprávu od opatrovníka.

Poněvadž byl rozsudek vydán na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, v řízení se vyskytly závažné vady a k jednání nebyla přibrána jako účastnice, zrušil odvolací soud podle § 221 odst. 1 písm. a), b), d) o. s. ř. napadený rozsudek a podle § 221 odst. 2 o. s. ř. vrátil věc soudu I. stupně k dalšímu řízení.